

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

Υμηττού 47-51, Καισαριανή, τ.κ. 161 21. Τηλ. 210-7224123 fax.: 210-7223584

(Internet) <http://www.imkby.gr> - (e-mail) info@imkby.gr

Αριθμ. Πρωτ. Φ.1/3/1128

Έν Καισαριανῇ τῇ 19ῃ Ὀκτωβρίου 2010

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 101η

Πρός

τούς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καί Αἰδεσιμ(ολογι)ωτάτους Πρεσβυτέρους
τόν Ἱεροκέρυκα καί τούς Ἐφημερίους
τούς Εὐλαβεστάτους Διακόνους
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί
Χαίρετε ἐν Κυρίῳ

Πολλά εἶναι τὰ προβλήματα πού προκαλεῖ ἡ οἰκονομική κρίση πού διερχόμαστε. Εὐρισκόμαστε ἐνώπιον ἐνός ἐκρηκτικοῦ φαινομένου, πού δέν γνωρίζουμε πότε καί πώς θά ἀντιμετωπισθεῖ. Τό φαινόμενο προσβάλλει τήν ἀνθρώπινη ὕπαρξη καί τήν προσωπική ἀξιοπρέπεια.

Οἰκογένειες καί πρόσωπα πίπτουν σέ ἐσχάτη ἔνδεια, καθώς ἡ φτώχεια ἀπλώνεται, ὥστε νά στεροῦνται καί τά ἀπαραίτητα γιά νά συντηρηθοῦν στή ζωή. Οἱ πληροφορίες καί τά στοιχεῖα πού καθημερινῶς δημοσιεύονται συνθέτουν μιᾶ εἰκόνα γεμάτη πόνο, δάκρυα, ἀγωνία, δυστυχία, ἀπόγνωση, ἀποκλεισμό καί στέρξη ἀπό στοιχειώδη κοινωνικά ἀγαθά. Ἡ κρίση δοκιμάζει τούς κοινωνικούς θεσμούς καί τούς προσωπικούς δεσμούς μας.

* * * * *

Σέ παρόμοιες περιόδους κατά τήν δισχιλιετῇ ἐκκλησιαστική ἱστορία ἡ Ἐκκλησία ἀνακούφιζε, συμπαραστεκόταν παντοιοτρόπως σ' ὅσους χειμάζονταν ἀπό τήν ἀνέχεια καί πολλές ἄλλες αἰτίες.

Στήν ἐκκλησιαστική γραμματεία διασώθηκαν περίφημοι λόγοι τῶν ἁγίων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας, πού στηλιτεύουν τήν πλεονεξία καί ἀπληστία τῶν πλουσίων, τήν ἀδιαφορία γιά τούς πτωχοὺς καί ἐξαίρουν τήν ἐλεημοσύνη καί φιλαδελφία.

Α' Παραθέτουμε σχετική βιβλιογραφία ἀπό τούς λόγους τῶν Πατέρων πού ἔχουν συμπεριληφθεῖ στήν «Πατρολογία» τοῦ J.P. Migne (Ὁ πρῶτος ἀριθμός δηλώνει τόν τόμο καί ὁ δεύτερος τήν στήλη):

1. Πλεονεξία

α' «Περί πλεονεξίας» Διαταγές Ἀποστόλων 1, 560.

β' «Εἰς τό ρητόν τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου «Καθελῶ μου τάς ἀποθήκας, καί μείζονας οἰκοδομήσω» καί περί πλεονεξίας» Μεγάλου Βασιλείου 31,261.

γ' «Ἡ πλεονεξία μέχρι τίνος κρίνεται» Μεγάλου Βασιλείου 31,1116

δ' «Περί πλεονεξίας» Μεγάλου Βασιλείου 32,1181.

«Περί βδελλῶν ὅτι καί ὁ κοσμικός καί πλεονεκτικός βδέλλη ἀπεικάζεται» Γρηγορίου Ναζιανζινοῦ 38,668.

στ' «Κατά πλεονεξίας» Ἀστερίου Ἀμασείας 40,193.

ζ' «Περί τῆς συμβάσης συμφορᾶς ἐν τῇ πόλει, ἐπὶ τῇ ἀταξίᾳ τῆς καταστροφῆς τῶν ἀνδριάντων τοῦ Θεοδοσίου τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως τοῦ μεγάλου καί εἰς τό ρητόν τοῦ Ἀποστόλου «Τούς πλουσίους παρήγγελε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι μή ὑψηλοφρονεῖν» καί κατὰ πλεονεξίας» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 49,33.

η' «Κατάργησις τοῦ Σαββάτου ὡς περιττοῦ καί ὅτι χριστιανοῖς πᾶσα ἡμέρα, καθαρὰ ἀπό παντός πονηροῦ ἔργου, ἑορτή. Κατά πλεονεξίας, καί ὅτι οὐ δύσκολα τά τοῦ Χριστοῦ προστάγματα» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 57,433.

θ' «Περί τοῦ τῶν χρημάτων ἔρωτος» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 58,603.

ι' «Κατά πλεονεξίας καί φιλαργυρίας» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 58,745,757.

ια' «Κατά πλεονεξίας καί τοκιστῶν, καί πῶς εὖ πράττουσιν οἱ πονηροί, οἱ δέ δίκαιοι πένονται καί ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι οἱ ἀληθεῖς καί βέβαιοι μισθοί καί ἐγκώμιον ἀκτησμοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 61,121. (75.87).

ιβ' «Ὅτι οὐχ ἡ τῶν παίδων ἀνάγκη πρός τήν τῶν χρημάτων βιάζεται συλλογήν ἀλλ' ἡ φιλαργυρία καί ὅτι τοῦ εὖ ποιεῖν τό φέρειν μακροθύμως ἀρπαζόμενον διά τόν Θεόν πολλῶ μεῖζόν τι καί ὅτι ἡ πλεονεξία οὐκ ἀπό μεγέθους, ἀλλά ἀπό προαιρέσεως κρίνεται. Ἐνταῦθα καί περί προεστώτων, ἀρχόντων, ἀρχόντων καί ποιμένων» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 62,455.

ιγ' «Πλεονεξία» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 62,613.

ιδ' «Περί τῆς εἰς Χριστόν πίστεως, καί κατά πλεονεξίας, καί ὅτι μεγάλη ἐστί τῷ πλεονέκτη καί διηνεκῆς θάσανος ἡ ἀπό τοῦ συνειδότος» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 62,625,629.

ιε' «Ὅτι ἐάν ἴδῃ ἡμᾶς ὁ Θεός καταφρονοῦντας χρημάτων, καί δόξης, καί ἀναπαύσεως, τότε ταῦτα ἡμῖν παρέχει· καί ὅτι οὐ τό πάσχειν κακῶς. ἀλλά ποιεῖν, ἐστί χαλεπόν· καί ὅτι δεῖ φεύγειν τοὺς φαύλους, καί τά παρ' αὐτῶν προσφερόμενα, καί συνεσθίειν μᾶλλον Ἑλλήσιν ἢ πλεονέκταις· καί ὅτι ἀπρόσδεκτος ἡ τῶν πλεονεκτῶν ἐλεημοσύνη» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 63,171.

ιστ' «Περί πλεονεξίας. «Τίνος ἔνεκεν ἀπό πλεονεξίας πλουτεῖν ἐπιθυμεῖς, ἄνθρωπε;» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 63,665.

ιζ' «Κατά πλεονεξίας καί φιλαργυρίας» Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,916.

ιη' «Περί πλεονεξίας καί δικαιοσύνης » Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78, 1013.

ιθ' «Ὅτι ὁ πλειόνων ἐφιέμενος πολλοῖς εὐάλωτος ἐστι» Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78, 1368.

κ' «Ὅτι τό πλεον τῶν ἀναγκαίων οὐκ ἀνδρός ἀλλά γυναικός ἴδιον » Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78, 1544.

κα' «Περί ἐπιθυμούντων τά πλείω καί τό πᾶν ἀπολεσάντων» Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78, 1588.

κβ' «Περί πλεονεξίας» Ἀντιόχου Μοναχοῦ 89, 1468.

κγ' «Περί πλεονεξίας» Μαξίμου Ὁμολογητοῦ 91, 853.857.

κδ' «Περί τῶν ἐλεημοσύνην μή ποιούντων ἀλλά πλεονεκτούντων, καί περί φειδωλῶν φιλοπλουτούντων καί φιλαργύρων» Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ 95, 1476.

κε' «Σταυρακίῳ σπαθαροκανδιδάτῳ ἐπάρχοντι τῆς Κυπρίων νήσου» Φωτίου 102,984.

κστ' «Περί πλεονεξίας» Φωτίου 104,969.

κζ' «Περί πλεονεξίας καί πλεονεκτούντων, καί ἀδικούντων» Ἀντωνίου Μοναχοῦ ὁ καλούμενος Μέλισσα. 136,896.

κη' «Περί τοῦ ὅτι οὐκ αἰεί τό πλεῖστον ἄριστον» Ἀντωνίου Μοναχοῦ ὁ καλούμενος Μέλισσα 136,904.

κθ' «Περί πλεονεξίας καί ἀρπαγῆς» Ματθαίου Βλάσταρη 145, 109.

2. Πλούσιος – πλοῦτος

α' «Ὅτι μόνος πλούσιος ὁ χριστιανός» Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως 8,604.

β' «Λόγος τίς ὁ σωζόμενος πλούσιος » Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως 9,604.

γ' «Περί πλούτου καί πενίας» Εὐσεβίου Παμφίλου 21, 1013.

δ' «Πρός τούς πλουτοῦντας » Μεγάλου Βασιλείου 31, 277.768.

ε' «Ἐπειδή γέγραπται, «Λύτρον ψυχῆς ἀνδρός ὁ ἴδιος πλοῦτος », ἡμῖν δέ οὐ παρεχώρησε τοῦτο, τί ποιήσωμεν » Μεγάλου Βασιλείου 31,1144.

στ' «Πλοῦτος» Μεγάλου Βασιλείου 32, 876.

ζ' «Περί πλούτου καί πενίας» Μεγάλου Βασιλείου 32, 1168.

- η' «Κατά πλουτούντων» Γρηγορίου Ναζιανζηνού 37, 856.
- θ' «Λόγος κατά πλεονεκτούντων πλουσίων» Γρηγορίου Ναζιανζηνού 38,596.
- ι' «Πλοῦτος» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 53, 321. (54.565).
- ια' «Εἰς τό · «Μή φοβοῦ ὅταν πλουτήσῃ ἄνθρωπος...» (Ψαλμοῦ μὴ) Ἰωάννου Χρυσοστόμου 55, 499.511.
- ιβ' «Κατά πλούτου καὶ τρυφῆς» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 57,465.
- ιγ' «Ὅτι δεῖ μετὰ τῶν δεόντων τὰ ὑπάρχοντα μερίζειν» Ἰωάννου Χρυσοστόμου, 58,471.
- ιδ' «Ὅτι τῷ πλούτῳ εἰς δέον κεχρῆσθαι, τέχνη πασῶν καλλίστη· καὶ κατὰ τῆς ἐν ἱματίοις καὶ ὑποδήμασιν ἀσωτίας» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 58,495.
- ιε' «Ὅτι δεῖ κεχρῆσθαι εἰς δέον τῷ πλούτῳ καὶ μὴ καταχωννύειν αὐτόν» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 59, (101). 119.
- ιστ' «Ὅτι φυσικά τὰ καλά, καὶ περὶ τοῦ μὴ δεδοικέναι πενίαν καὶ συνέχειν πλοῦτον» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 61,517. (481.489).
- ιζ' «Κατά πλουτούντων» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 62,479.
- ιθ' «Κατὰ ἀπονοίας, καὶ ὅτι πρὸς μέν κακίαν μᾶλλον ἐπιτήδειος ὁ πλοῦτος, πρὸς δέ ἀρετὴν ἢ πενία, καὶ ὅτι ἡδίων μᾶλλον ὁ τῶν πενήτων βίος ἢ τῶν πλουσίων» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 63,19.
- κ' «Περὶ πλούτου καὶ πενίας. «Ὅταν ἴδῃς πλουτοῦντά τινα παρ' ἀξίαν, μὴ μακαρίσης...» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 63,637.
- κα' «Εὐοπίῳ ἀδελφῷ · περὶ φιλοπλουτίας» Συνεσίου 66,1361.
- κβ' «Περὶ ἐπαιρομένων κάλλει καὶ πλούτῳ» Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78, 344.
- κγ' «Περὶ πλουτούντων καὶ μὴ ἐλεούντων» Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,377.
- κδ' «Ἐχεις πλοῦτον δικαίως, συνέχεις δέ τοῦτον ἀδίκως» Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,412.

κε' «Ὅτι πλοῦτος ἀντλούμενος ἐλάττωσιν οὐχ ὑφίσταται» Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78, 437.

κστ' «Ὅτι καλός ὁ πλοῦτος τῷ εὖ χρῆσθαι καί διοικεῖν δυναμένῳ» Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78, 864.

κζ' «Ὅτι ὁ πλοῦτος ἐν καλόν ἔχει, ὅτι ἀποτίκτει ἐξαισίους κινδύνους τοῖς μεθ' ὑπερβολῆς φιλοῦσιν αὐτόν» Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78, 1585.

κη' «Ὅτι καί πλοῦτος καί πενία τῷ βίῳ χρήσιμα» Θεοδωρήτου Κύρου 83, 644.

κθ' «Τοῦ Θεοῦ λέγοντος διὰ τοῦ προφήτου Ἀγγαίου, «Ἐμόν ἐστι τό ἀργύριον, καί τό χρυσίον», καί, «ὧ ἄν θέλω, δώσω αὐτῷ», ἄρα λοιπόν πᾶς ἄνθρωπος πλουτήσας ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐπλούτησεν;» Ἀναστασίου Σιναΐτου 89, 436.

λ' «Περὶ πλούτου, καί πενίας, καί φιλαργυρίας» Μαξίμου Ὁμολογητοῦ 91, 792.804.

λα' «Ἰωάννη πρωτοσπαθαρίῳ καί δρουγγαρίῳ τοῦ πλοῖμου» Φωτίου 102, 957.

λβ' «Περὶ τοῦ πλουσίου τοῦ δώσαντος τὴν ἐλεημοσύνην» Γεωργίου Μοναχοῦ τοῦ καλουμένου Ἀμαρτωλοῦ 110, 836.

λγ' «Περὶ πλούτου, καί πλουτούντων εὖ καί προσηκόντως βιούντων» Ἀντωνίου Μοναχοῦ τοῦ καλουμένου Μέλισσα 136, 881.

λδ' «Περὶ πλουσίων οὐκ εὖ βιούντων, καί τῶν παραπομένων αὐτοῖς κακῶν» Ἀντωνίου Μοναχοῦ τοῦ καλουμένου Μέλισσα 136, 885.

3. Ἐλεημοσύνη

α' «Εἰ χρή ἀπὸ τῆς οἰκονομίας διδόναι τοῖς ἐνδεέσει τῶν ἔξωθεν» Μεγάλου Βασιλείου 31, 1296.

β' «Ἀνεπίγραφος ἐπὶ ἐνδεεῖ» Μεγάλου Βασιλείου 32, 1057.

γ' «Ἀνεπίγραφος ὑπὲρ ἐνδεοῦς» Μεγάλου Βασιλείου 32, 1064.

δ' «Περὶ ἐλεημοσύνης» Μεγάλου Βασιλείου 32, 1153.

ε' «Περὶ τοῦ ἐλεήμονος Μοναχοῦ» Παλλαδίου Ἐλενουπόλεως 34,1219.
στ' «Περὶ Νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης» Νεκταρίου Κωνσταντινουπόλεως 39,1821.

ζ' «Ἐλεημοσύνη» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 48, 767.

η' «Περὶ ἐλεημοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 48,1059.950.645.

θ' «Περὶ ἐλεημοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 49, 291.

ι' «Περὶ ἐλεημοσύνης, ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ παριέναι αὐτόν χειμῶνος ὥρα, καὶ ἰδεῖν τοὺς πένητας καὶ πτωχοὺς ἀνεπιμελήτους ἐρριμένους κατὰ τὴν ἀγοράν» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 51,261.271.281.289.

ια' «Ἐλεημοσύνη» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 52,840:53, 166:54, 479.581.

ιβ' «Προειρηκότος ἐτέρου, ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῇ μεγάλῃ ὀλίγων συνελθόντων, εἰς τό, «Μὴ φοβοῦ, ὅταν πλουτήσῃ ἄνθρωπος» καὶ περὶ ἐλεημοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 55,511.

ιγ' «Ἐλεημοσύνη» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 57,191:58,481.

ιδ' «Ὅτι ἡ τέχνη καὶ ἀμείνων πασῶν τεχνῶν ἡ ἐλεημοσύνη» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 58,517.531.

ιε' «Περὶ ἐλεημοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 58,625.

ιστ' «Περὶ ἐλεημοσύνης καὶ φιλανθρωπίας, καὶ ἐπιτίμησις κατὰ τῶν περὶ βιωτικῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ φθεγγομένων » Ἰωάννου Χρυσοστόμου 58,775.

ιζ' «Περὶ ἐλεημοσύνης, καὶ τοῦ μὴ δεῖν γενέσθαι ταύτην ἐκ πλεονεξίας» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 59,85.101.

ιη' «Περὶ ἐλεημοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 59,137.147.

ιθ' «Ἐλεημοσύνη» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 59,219.227.377.395.

κ' «Εἰς τό, «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων». «Οἱ σοφοὶ καὶ ἐπιστήμονες τῆς γεωργίας τεχνῶνται» κ.λπ.» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 59,571.

κα' «Περὶ ἐλεημοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 60,171.111.191.

κβ' «Ἐλεημοσύνη» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 60,441.

κγ' «Περί ἐλεημοσύνης καί περί τῶν ἐν τοῖς οὐραννοῖς ἀποκειμένων ἀγαθῶν τοῖς κατὰ Θεόν πολιτευομένοις» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 60,523.

κδ' «Περί τῆς εἰς Χριστόν ἀγάπης, καί περί ἐλεημοσύνης, καί ὅτι πάντα ὁ Χριστός ὑπέρ τῆς εἰς ἡμᾶς ἀγάπης ποιεῖ» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 60,539.

κε' «Περί τοῦ δεῖν δοξάζειν τόν Θεόν, ἀρετῆς ἐπιμελουμένους, καί ὀρθῶς ζῶντας, καί ὅτι οὐ δεῖ τοῖς τῶν προγόνων κατορθώμασι θαρρεῖν, ἀλλά τοῖς ἰδίοις· καί τίνες εἰσὶν οἱ ἀληθεῖς συγγενεῖς κατὰ πνεῦμα, καί ὅτι δεῖ κατὰ πάντα μιμεῖσθαι τόν Θεόν, καί περί ἐπιεικείας, καί ὅτι οὐδέν βλάπτει πρός ἐλεημοσύνην πενία» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 60,583.

κστ' «Περί μετανοίας καί ἐλεημοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 60,699.

κζ' «Περί ἐλεημοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 60,707.

κθ' «Περί ἐλεημοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 60,747.

λ' «Ὅτι τά πάρά τοῦ Θεοῦ δοθέντα ἡμῖν οὐ δεῖ παρ' ἑαυτοῖς παρακατέχειν ἡμᾶς, ἀλλά καί ἐτέροις μεταδιδόναι· καί ὅτι ὁ ἐλεήμων τοῖς τοῦ Θεοῦ ὀνόμασι καλεῖται σωτήρ καί εὐεργέτης » Ἰωάννου Χρυσοστόμου 61,81.169.

λα' «Περί ἐλεημοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 61,511.

λβ' «Περί τοῦ μή ἀκριβολογεῖσθαι περί τήν δόσιν» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 61,529.

λγ' «Περί ἐλεημοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 61,535.

λδ' «Ὅτι διά παντός τοῦ βίου χρή ἡμᾶς ἐλεεῖν, καί περί τοῦ καταφρονεῖν χρημάτων, καί ὅτι πάντα τά κακά δι' αὐτῶν γίνονται· καί ὅτι ὁ ἑαυτόν μή διαθείς οὕτως, ὡς λαμβάνων καί μυρία εὐεργετούμενος, μή δότω ἐλεημοσύνην » Ἰωάννου Χρυσοστόμου 62,181.

λε' «Ὅτι πολλάς ἡμῖν ὁδοὺς κατεσκεύασεν ὁ Θεός πρός τόν μή ἀμαρτάνειν, καί ὅτι τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ πάντες δεόμεθα· οὐδέν γάρ οὕτω παροξύνει τόν Θεόν, ὡς τό ἀνελεήμονα εἶναι» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 62,205.

λστ' «Ἐλεημοσύνη» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 62,599.629.

λζ' «Περί ἐλεημοσύνης, καί τίνος χάριν παρά γυναικῶν ἐτρέφετο ὁ Δεσπότης ἡμῶν καί οἱ Ἀπόστολοι, καί ὅτι οἱ πλουτοῦντες ἀχείρωτοι, καί διήγησις ἀστεία, ὅτι δεῖ ἐλπίζειν εἰς Θεόν » Ἰωάννου Χρυσοστόμου 62,695.

λη' «Περί ἐλεημοσύνης» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 62,695.

λθ' «Ὅτι αὐτή θά κρίνη τήν αἰώνιον θέσιν μας» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 63,13.

μ' «Περί τοῦ διακονεῖν τοῖς ἁγίοις, καί ὅτι δεῖ πρὸς πάντας ἀδιακρίτως τήν ἐλεημοσύνην ἐργάζεσθαι, εἴτε μοναχοί, εἴτε κοσμικοί εἶεν, ἢ Ἕλληνες, ἢ Χριστιανοί, ἢ καί αἰρετικοί, καί μή πολυπραγμονεῖν τίς ἄξιος, καί περὶ τοῦ μή ἀπογινώσκειν ἄχρι τέλους» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 63,83.89.

μα' «Περί ἐλεημοσύνης καί φιλοξενίας, «Ὁ τῆς ἐλεημοσύνης λόγος, ἀγαπητοί οὐ πρὸς τοὺς πλουσίους ἀρμόζει μόνον, ἀλλὰ καί πρὸς τοὺς πένητας κ.λπ» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 63.175

μβ' «Περί ἐλεημοσύνης καί εἰς τὸν πλούσιον καί τὸν Λάζαρον» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 64,433.

μγ' «Περί ἐλεημοσύνης» 1/ΥΟΕ' Ἐπιστολή Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,441.

μδ' «Περί τοῦ μή μόνον ἐξ ἀλλοτρίων δωρεῶν ἐλεεῖν, ἀλλὰ καί ἐκ τῶν οἰκείων » 1/Υ4Β' Ἐπιστολή Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,449

με' «Περί ἐλεημοσύνης καί τοῦ μή θησαυρίζειν ἐπὶ τῆς γῆς» 2/ΜΔ' Ἐπιστολή Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,485.

μστ' «Περί ἐλεημοσύνης» 2/ΡΛ' Ἐπιστολή Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,573.

μζ' «Περί ἐλεημοσύνης» 2/ΣΙΔ' Ἐπιστολή Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,656.

μη' «Εἰς τό γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ «Πένητα οὐκ ἐλεήσεις ἐν κρίσει» 2/ΣΞΘ' Ἐπιστολή Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,697.

μθ' «Περί τοῦ, «Οὐκ ἐλεήσεις πτωχόν ἐν κρίσει» 2/ΣΟΑ' Ἐπιστολή Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,701.

ν' «Εἰς τό, «Μή ποιεῖν τήν ἐλεημοσύνην ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων» 4/ΜΑ' Ἐπιστολή Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,1092.

να' «Εἰς τό, «Προσέχετε τήν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μή ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων εἰς τό θεαθῆναι» 4/ΣΚΖ' Ἐπιστολή Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,1321.

νβ' «Ὅτι τό ἄδικον κέρδος οὐκ ἐπιτήδειον εἰς ἐλεημοσύνην» 5/ΟΘ' Ἐπιστολή Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78, 1373

νγ' «Προτροπή εἰς ἐλεημοσύνην» 5/ΡΙΓ' Ἐπιστολή Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου 78,1392.

νδ' «Περί τῆς ἀποκειμένης δόξης τοῖς τήν ἐλεημοσύνην ἐργαζομένοις» Νείλου Ἀββᾶ 79,964.

νε' «Λόγος περί ἐλεημοσύνης εἰς τόν πλούσιον καί εἰς τόν Λάζαρον » Εὐσεβίου Ἀλεξανδείας 86,424.

νστ' «Περί ἐλεημοσύνης » Μαξίμου Ὁμολογητοῦ 91,764.772.

νζ' «Περί ἐλεημοσύνης, καί εὐποιίας εἰς πτωχοῦς» Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ 95, 1456.

νη' «Περί ἐλεημοσύνην μή ποιούντων, ἀλλά πλεονεκτούντων, καί περί φειδωλῶν φιλοπλουτούντων καί φιλαργύρων» Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ 95,1476.

νθ' «Περί ἐλεημοσύνης καί εὐποιίας εἰς πτωχοῦς» Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ 96,520.

ξ' «Περί τοῦ ἐρωτήματος πλουσίου τόν Ἰησοῦν » Θεοφάνους Κεραμέως Ἐπισκόπου Ταυρομενίου 132,836.

ξα' «Περί τῶν διά πενίαν βλασφημούντων τήν πρόνοιαν» Θεοδώρου Προδρόμου 133,1291.

ξβ' «Ἀνατροπή τοῦ ἡ πενίη σοφίην ἔλαχεν» Θεοδώρου Προδρόμου. 133,1313.

ξγ' «Λόγος εἰς τόν ψαλμόν μη' «Ἐκοπίασεν εἰς τόν αἰῶνα, καί ζήσεται εἰς τέλος». Διαλαμβάνει δέ ὁ διδασκαλικός οὗτος λόγος καί περί

ἐλεημοσύνης, καί ταπεινώσεως, καί νηστείας, καί λούματος, καί εὐχῆς, καί λοιπῆς ἐναρέτου διαγωγῆς» Εὐσταθίου Θεσσαλονίκης 135,520

ξδ' «Περὶ ἐλεημοσύνης καὶ εὐποΐας εἰς πτωχοὺς» Ἀντωνίου Μοναχοῦ τοῦ καλουμένου Μέλισσα 136,861.

ξε' «Ὁμιλία περὶ ἐλεημοσύνης» Γρηγορίου Παλαμᾶ 151,157.

4. Ἐλεημοσύνη (ὑπὲρ νεκρῶν).

«Ὅτι μεγάλα εὐεργετοῦσι τοὺς τελευτήσαντας αἱ ὑπὲρ αὐτῶν γινόμεναι ἐλεημοσύναι, καὶ προσευχαί, καὶ προσφοραί» Ἰωάννου Χρυσοστόμου 60, 163

Β' Ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω λόγους τῶν ἁγίων Πατέρων ἐπιλέξαμε μερικές χαρακτηριστικές περικοπές καὶ ἐπισυνάπτουμε ὡς παράρτημα στήν Ἐγκύκλιό μας

1) «Κατὰ τοκιζόντων» Γρηγορίου Νύσσης.

2) «Πρὸς τοὺς πλουτοῦντας » Μεγάλου Βασιλείου.

3) «*ΙΒ' Ὁμιλία στήν Α' πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολή*», Ἰωάννου Χρυσοστόμου.

4) «*Ὁμιλία στὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας (Λουκᾶ ιστ, 1-13)*» Ἀστερίου Ἀμασειᾶς

5) «*Ἀπὸ τήν 10η ὁμιλία στήν Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολή*» Ἰωάννου Χρυσοστόμου.

6) «*Ἀπὸ τήν 11η ὁμιλία στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων*» Ἰωάννου Χρυσοστόμου.

* * * * *

Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος μέ σαφήνεια διδάσκει, ὅτι δέν ἐπιτρέπεται νά ἀδιαφοροῦμε γιά τίς ἀνάγκες τῶν πιστῶν γράφοντας:

«*Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγη τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχη; μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι καὶ*

λειπόμενοι ὧσι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, εἶπη δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστι καθ' ἑαυτήν » (Ἰακώβου β' 14-17)

Δηλαδή: «Ποιὸ εἶναι τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἂν κάποιος λέει ὅτι ἔχει πίστη, δὲν τὴν ἀποδεικνύει ὅμως μὲ ἔργα; Μήπως μπορεῖ μόνη τῆς ἡ πίστη νὰ τὸν σώσει; Ἄς πάρουμε τὴν περιπτωσὴ πού κάποιος ἀδελφὸς ἢ κάποια ἀδελφή δὲν ἔχουν ροῦχα νὰ ντυθοῦν καὶ στεροῦνται τὸ καθημερινὸ τους φαγητό· ἂν κάποιος ἀπὸ σᾶς τοὺς πεῖ: «Ὁ Θεὸς μαζί σας! Εὐχομαι νὰ βρεῖτε ροῦχα καὶ νὰ χορτάσετε φαγητό», ποιὸ τὸ ὄφελος, ἂν δὲν τοὺς δώσει τὰ ἀπαραίτητα πού χρειάζεται τὸ σῶμα; Ἔτσι καὶ ἡ πίστη, ἂν δὲν ἐκδηλώνεται μὲ ἔργα, μόνη τῆς εἶναι νεκρή ».

Ἐκ τούτων καθίσταται προφανές τὸ καθῆκον μας νὰ συμπαρασταθοῦμε στοὺς εὐρισκομένους σέ ποικίλες παριστάσεις καὶ ἀνάγκες ἀδελφούς μας.

Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ διοργανώνουμε καὶ κατὰ τὸ παρόν ἔτος τὸν «ΕΡΑΝΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ» προκειμένου νὰ ζητήσουμε ἀπὸ τοὺς πιστοὺς νὰ προσφέρουν κατὰ τὴν οἰκονομικὴ δύναμή τους, ὅπως διαβάζουμε στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων ὅτι συνέβη στὴν ἐποχὴ τους:

«Τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς »(Πράξεων ια' 29)

Δηλαδή: «Οἱ χριστιανοὶ στὴν Ἀντιόχεια ἀποφάσισαν νὰ στείλουν βοήθεια στοὺς ἀδελφούς πού κατοικοῦσαν στὴν Ἰουδαία, ὅ,τι μποροῦσε ὁ καθένας»

Πρέπει νὰ ἐπισημάνουμε εἰς ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους ὅτι τὴν οἰκονομικὴ κρίση ἐκτός τῶν ἄλλων προκαλοῦν καὶ ἡ ἀπληστία, ἡ σπατάλη, ἡ πλεονεξία, ἡ ὑπερκατανάλωση.

Τὰ προβλήματα πού δημιουργεῖ ὅμως ἡ οἰκονομικὴ κρίση θὰ τὰ ἀντιμετωπίσουμε μὲ τὴν ἀλληλεγγύη καὶ τὴν ἀλληλοβοήθεια.

Ἡ περίοδος αὐτὴ ἃς γίνεи περίοδος ἀσκήσεως μὲ λιτότητα καὶ φιλαδελφία κατὰ τὴν πνευματικότητα τῆς Ἐκκλησίας μας.

Μέ τήν εὐεργετική διακονία μας ἐπιδιώκουμε νά ἀνακουφίσουμε τούς ἔχοντες ἀνάγκη ἀδελφούς μας ἀνάλογα μέ τίς δυνατότητες μας καί ὅσα μᾶς προσφέρουν οἱ πιστοί.

Δέν ἀγνοοῦμε, ὅτι ἡ οἰκονομική δυσπραγία ἔχει ψυχράνει τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων, ἀλλά καί συγχρόνως ἔχει αὐξήσει τίς ἀνάγκες γιά βοήθεια. Ἐπίσης γνωρίζουμε ὅτι ἡ διακονία μας συναντᾷ καί τήν συνεχῆ ἐπίθεση πού ἐξαπολύεται ἀπό ὀργανωμένα κέντρα ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας ἀπό διάφορες ἀφορμές, πού κι αὐτή δημιουργεῖ δυσπιστία καί ἐπιφυλακτικότητα σέ πολλούς. Ἐχουμε ὑπ' ὄψιν μας καί τήν κόπωση τῶν στελεχῶν τῆς Ἐνορίας καί τήν βραδεία ἀνανέωση τῶν καταλλήλων καί ἀπαραίτητων ἱεραποστολικῶν ἐργατῶν γιά τήν διεξαγωγή τῆς διακονίας μας.

Οἱ παράγοντες αὐτοί ὅμως δέν θά μᾶς ἀποτρέψουν ἀπό τό καθῆκον μας.

* * * * *

Γιά τήν ὀργάνωση τοῦ “ Ἐράνου τῆς Ἀγάπης ” τοῦ ἔτους 2010 θά ὑπενθυμίσουμε τίς ὁδηγίες πού ἔχουμε δώσει στό παρελθόν:

Α’ Μέ τό ὑπ’ ἀριθμόν πρωτοκόλλου Φ.1/4/1100/11.10.2010 Ἐγκύκλιο Σημείωμά μας, ὑπεδείξαμε τήν διαδικασία διεξαγωγῆς τοῦ “Ἐράνου τῆς Ἀγάπης” ὅτι διενεργεῖται ἐντός τῶν ὁρίων τῆς Ἐνορίας σύμφωνα μέ διαδικασία πού προβλέπεται ἀπό τόν ὑπ’ ἀριθμόν 8/1979 Κανονισμό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος " *Περί Ἱερῶν Ναῶν καί Ἐνοριῶν* " (Φ.Ε.Κ. τ.Α’ 1/1980).

Β’ Περαιτέρω δίδουμε λεπτομερῶς ὁδηγίες πού θά ἀκολουθήσετε:

1. Γιά τήν ἐνημέρωση τῶν πιστῶν

α’ Θά ἀναγνωσθεῖ τίς Κυριακές 5 καί 12 Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. στους πιστούς ἡ ἐπισυναπτόμενη Ἀνακοίνωσι

β' Θά διανεμηθοῦν τὰ φυλλάδια πού τυπώθηκαν καί ἀποστέλλονται στίς Ἑνορίες καί ἀναφέρουν τήν συμβολή μας στήν ἀντιμετώπιση τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν.

2. Ἦδη ἀπό τό " Κεντρικόν Ταμεῖον Φιλανθρωπίας " τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως παρεδόθη στά " Ἑνοριακά Ταμεῖα Φιλανθρωπίας " ὁ ἀναλογών στήν Ἑνορία σας ἀριθμός κουπονίων τοῦ " Ἑράνου τῆς Ἀγάπης ", τὰ ὁποῖα θά διατεθοῦν ἅπαντα στήν Ἑνορία σας, βάσει τοῦ σχετικοῦ πρωτοκόλλου παραδόσεως καί παραλαβῆς.

3. Ὅπως ἔχω τονίσει καί κατά τό παρελθόν, στόχος μας εἶναι τά συνεργεῖα τῶν ἐθελοντῶν καί ἐθελοντριῶν νά καλύψουν ὁλόκληρη τήν Ἑνορία. Νά ἐπισκεφθοῦν ὅλα τά διαμερίσματα καί ὅλες τίς κατοικίες.

Πρός τοῦτο πρέπει νά διαιρέσετε τήν Ἑνορία σας σέ μικρότερα τμήματα καί νά καταρτίσετε συνεργεῖα ἐνοριτῶν σας πού θά τούς ἀνεθέσετε νά ἐπισκεφθοῦν τίς κατοικίες ἐνός τμήματος τῆς Ἑνορίας γιά νά διαθέσουν τά κουπόνια τοῦ Ἑράνου.

4. Ἐπειδή εἶναι ἐνδεχόμενο σέ μερικές περιπτώσεις τά συνεργεῖα νά ἀντιμετωπίσουν ἀρνητικό ἢ καί ἐχθρικό κλίμα πρέπει νά ἐνθαρρύνετε τά πρόσωπα πού συγκροτοῦν τά συνεργεῖα νά μήν ἀπογοητεύωνται, ἀλλά καί νά μήν ἀντιδικοῦν μέ τούς ἐπιτιθέμενους. Ἡ χριστιανική εὐγένεια καί ἡ εὐπρέπεια δέν δικαιολογοῦν ἀντιδικίες καί ἔριδες.

5. Γιά τήν ἀποφυγή περεξηγήσεων πρέπει νά ἐφοδιασθοῦν τά συνεργεῖα μέ ἔγγραφο τῆς Ἑνορίας πού νά ἀναφέρει ὅτι τά πρόσωπα πού τό ἀπαρτίζουν εἶναι ἐξουσιοδοτημένα νά διενεργήσουν τόν Ἑρανο.

6. Ἐκπαιδεύσατε τὰ μέλη τῶν συνεργείων, ὥστε νά δίδουν ἀπαντήσεις στά τιθέμενα ἐνδεχομένως ἐρωτήματα ὅπως π.χ. “ τί τὰ κάνει ἡ Ἐκκλησία τὰ χρήματα ; ” ἢ ὅτι “ τὰ χρήματα πᾶνε στίς τσέπες τῶν Παπάδων καί τοῦ Δεσπότη ”. Σ’ αὐτές τίς περιπτώσεις διευκολύνει τήν ἐπικοινωνία ἡ προσφορά ἐνός ἐντύπου, πού τό ἐτοιμάσαμε καί μποροῦν νά τό προσφέρουν στίς ἐπισκέψεις τους.

7. Τά συνεργεῖα τοῦ “ Ἑράνου τῆς Ἀγάπης ” πρέπει νά λαμβάνουν ὑπ’ ὄψιν τους γιά νά καθορίσουν τό πρόγραμμα τῶν ἐπισκέψεων τους καί τὰ δεδομένα τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων στίς πόλεις μας. π.χ. Ὅτι τὰ πρωῒνά τῶν καθημερινῶν ἐνδεχομένως σ’ ὠρισμένες κατοικίες νά μήν εὐρίσκεται κάποιος νά ἀπαντήσει, ἐπειδή οἱ ἔνοικοι ἐργάζονται ὅτι σέ μερικές κατοικίες νά διαμένουν ἄλλοδαποί, ἢ καί ἀλλόθρησκοι, πού δέν ἔχουν ἐμπειρία αὐτῆς τῆς διακονίας, γιά τοῦτο ἐνδεχομένως νά μήν τήν κατανοοῦν καί ἐνδεχομένως νά μήν εἶναι πρόθυμοι νά προσφέρουν. Ὅτι τὰ πρωῒνά εἶναι κατάλληλα δι’ ἐπισκέψεις σέ καταστήματα καί στήν ἀγοράν. Ὅτι διά τίς κατοικίες προσφέρονται οἱ ἀπογευματινές ὥρες 6-8.30 καί τὰ Σαββατοκύριακα.

8. Εἶναι σημαντικό νά ἐμπνεύσετε στά πολύτιμα αὐτά στελέχη τῆς Ἑνορίας σας τό πνεῦμα τῆς φιλαδελφίας καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας μέ συμπροσευχή, μέ κατάλληλες ὁμιλίες, ἀναπτύσσοντες τούς σκοπούς τοῦ ἔργου μας, ὥστε νά εἶναι ἀποτελεσματικά καί ὠπλισμένα μέ ὑπομονήν καί ἀποφασιστικότητα.

9. Οἱ ἐπισκέψεις τῶν συνεργείων τοῦ “ Ἑράνου ” ἀποτελοῦν μία καλή εὐκαιρία ἐπικοινωνίας ἢ γνωριμίας μέ τούς ἐνορίτες. Δίδεται ἡ εὐκαιρία νά γνωρίσωμεν ἐκ τοῦ πλησίον τούς ἐνορίτες καί ἔτσι νά συνθέσουμε τήν φυσιολογική τῆς Ἑνορίας καί κατ’ ἐπέκτασι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας. Γι’ αὐτό καλό εἶναι νά σᾶς ἐνημερώσουν γιά τυχόν ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα, πού θά

διαπιστώσουν καί ἀφοροῦν βεβαίως εἰς τήν ἀποστολήν μας στόν κόσμον,
πού ὀφείλουμε νά παρέμβουμε.

* * * * *

Εὐχομαι ὁ Κύριος νά εὐλογήσει καί αὐτή τήν διακονία μας γιά τήν
δόξα Του πού Τοῦ εἶναι ἀρεστή ὅπως διδάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος:

*“ Τῆς δὲ εὐποιίας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις
εὐαρεστεῖται ὁ Θεός ”* (Πρὸς Ἑβραίους ιγ' 16).

Μετά πατρικῶν εὐχῶν.
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ.